

World Health
Organization
Thailand

มลพิษทางอากาศ ในบรรยากาศ*

มลพิษทางอากาศ ซึ่งมีสาเหตุหลักจากการเผาไหม้ของเชื้อเพลิงและขยะมูลฝอย กิจกรรมทางอุตสาหกรรม และฝุ่นละอองที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ประกอบด้วย ฝุ่นละอองขนาดเล็กและก๊าซที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ปัจจุบันมลพิษทางอากาศในบรรยากาศเป็นปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพที่ร้ายแรงที่สุด เป็นสาเหตุของโรคหัวใจและหลอดเลือดและโรคระบบทางเดินหายใจ และเป็นปัญหาที่แพร่หลายและก่อให้เกิดปัญหาในเกือบทุกประเทศ ปัจจุบันมีมาตรการลดมลพิษทางอากาศหลายมาตรการ เช่น พลังงาน การขนส่ง และการทำเกษตร ที่สะอาดขึ้น นอกจากนี้ ทุกคนสามารถช่วยแก้ปัญหาได้ด้วยการเดินทางโดยรถยนต์และใช้พลังงานน้อยลง

ประชาชนเดินบนทางเท้า
ท่ามกลางหมอกควันหนาแน่น

ปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพ

คุณภาพอากาศแย่

ไอเสียจากรถยนต์ อากาศเสียที่ปล่อยจากอุตสาหกรรมและการผลิตไฟฟ้า ควันจากการทำอาหารและการทำความร้อนที่ใช้เทคโนโลยีและเชื้อเพลิงชนิดไม่สะอาด วิธีการทำการเกษตร การเผาเศษซากพืชและฟางปาล์วนเป็นปัจจัยที่ทำให้คุณภาพอากาศแย่

4.2 ล้าน

แต่ละปีมีผู้เสียชีวิตราว 4.2 ล้านคน เนื่องจากมลพิษทางอากาศภายนอกอาคาร โดยเฉพาะโรคไม่ติดต่อ

90%

กว่าร้อยละ 90 ของประชากรอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีคุณภาพอากาศแย่ในระดับที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ในจำนวนผู้เสียชีวิต 4.2 ล้านคน (ปี 2559)

38%

ร้อยละ 38 เสียชีวิตจากโรคหัวใจ
(1,598,000 ราย)

20%

ร้อยละ 20 เสียชีวิตจากโรคหลอดเลือดสมอง
(832,000 ราย)

43%

ร้อยละ 43 เสียชีวิตจากโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง (18% หรือ 780,000 ราย) โรคปอดอักเสบ (18% หรือ 772,000 ราย) และโรคมะเร็งปอด (6% หรือ 264,000 ราย)

มาตรการหลัก เพื่อการจัดการ

แนวทางการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศขึ้นอยู่กับบริบทของพื้นที่ดังต่อไปนี้

1.

พลังงาน

อนุรักษ์พลังงาน ใช้มาตรการประหยัดพลังงาน และลดการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิลในการผลิตพลังงาน

2.

ควบคุมการปล่อย อากาศเสีย

ควบคุมการปล่อยอากาศเสียจากอุตสาหกรรมและการผลิตไฟฟ้า (เช่น เตาเผาอิฐและโรงไฟฟ้าถ่านหิน)

3.

รูปแบบการขนส่งที่เป็น ทางเลือกใหม่

พัฒนารูปแบบการขนส่งเพื่อสุขภาพที่ดีซึ่งมีประสิทธิภาพ เช่น ระบบขนส่งมวลชนที่รวดเร็ว ประกอบกับการเดินและการขี่จักรยาน

4.

โครงสร้างพื้นฐาน สำหรับคนเดินถนน และผู้ขี่จักรยาน

วางโครงข่ายการขนส่งโดยจัดพื้นที่ที่เอื้อสำหรับคนเดินถนนและเลนสำหรับรถจักรยาน

5.

การใช้ที่ดิน

ปรับปรุงระบบการใช้ที่ดินและส่งเสริมการเดินและการขี่จักรยาน ซึ่งช่วยย่นระยะทางการเดินทางและทำให้แหล่งปล่อยมลพิษอยู่ห่างไกลจากประชาชน

6.

การเผาเศษซากพืช

ลดการเผาเศษซากพืช เผาป่า และการใช้พื้นที่ป่าเพื่อทำการเกษตรบางประเภท (เช่น เผาถ่าน)

7.

พลังงานสะอาด

เลือกใช้พลังงานสะอาด แต่ต้องพิจารณาเรื่องผลกระทบต่อสุขภาพและความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ควบคู่ไปด้วย

มาตรการหลักขององค์การอนามัยโลก

องค์การอนามัยโลกมีมาตรการการดำเนินงานเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศดังต่อไปนี้

แผนที่นำทาง

ส่งเสริมการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ และแผนที่นำทาง (Road map) เพื่อการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษทางอากาศ ซึ่งรวมถึงการเพิ่มความเข้มแข็งของบทบาทภาคสาธารณสุขด้วยเครื่องมือและองค์ความรู้ รวมทั้งสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนคำนึงถึงสุขภาพ

เมือง

จับมือกับเมืองต่าง ๆ ในโครงการ Urban Health Initiative

ตัวชี้วัด SDG

รายงานตัวชี้วัด SDG 3.9.1 (การเสียชีวิตจากมลพิษทางอากาศ) และ 11.6.2 (ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก)

แพลตฟอร์มองค์ความรู้ระดับโลก

สร้างและขับเคลื่อนแพลตฟอร์ม องค์ความรู้ระดับโลกเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศ และสุขภาพ

การรณรงค์เพิ่มความตระหนัก

ดำเนินโครงการรณรงค์เพิ่มความตระหนักทั่วโลก เช่น โครงการ BreatheLife

แนวทางปฏิบัติ

ปรับปรุงแนวทางปฏิบัติเรื่องคุณภาพอากาศ และระดับค่าความเข้มข้นที่แนะนำของมลพิษในอากาศให้ทันสถานการณ์ และสนับสนุนทางวิชาการแก่ประเทศที่ประสงค์จะดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติ

นโยบายว่าด้วยคุณภาพอากาศภายนอกอาคารของภาคส่วนต่าง ๆ

เพื่อลดความเสี่ยงต่อสุขภาพอย่างยั่งยืน อาจต้องร่วมมือกับภาคส่วนต่อไปนี้

อุตสาหกรรม

พลังงาน

เกษตรกรรม

การวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

แรงงาน

สาธารณสุข

คมนาคม

ที่อยู่อาศัย

อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ <http://www.who.int/airpollution>

* เอกสารฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายงานเรื่อง สิ่งแวดล้อมที่ดีต่อสุขภาพเพื่อประชาชนมีสุขภาพดียิ่งขึ้น เหตุใดจึงสำคัญและเราสามารถทำอะไรได้บ้าง (2562) Healthy environments for healthier populations: Why do they matter, and what can we do? (2019)